

ادبیات دینی
کودک و نوجوان
در جهان پیشامدرن

سید علی کاشفی خوانساری

سرشناسه: کاشفی خوانساری، سیدعلی، ۱۳۵۰ - : Kashefi Khansari, Ali
عنوان و نام پدیدآور: ادبیات دینی کودک و نوجوان در جهان پیشامدرن / سیدعلی
کاشفی خوانساری. | مشخصات نشر: قم: نشر جمال، ۱۴۰۰. | مشخصات ظاهری:
۹۷۸-۹۶۴-۲۰۲-۹۰۷-۵ شابک: ۵-۹۰۷-۲۰۲-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا |

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: ادبیات اسلامی برای کودکان و نوجوانان -- ایران -- تاریخ و نقد

موضوع: Islamic literature for children -- Iran -- History and criticism*

موضوع: ادبیات دینی فارسی -- ایران -- تاریخ و نقد

موضوع: Religious literature, Persian -- Iran -- History and criticism

رده بندی کنگره: ۸۳/۲۳۲۲/۸۳ رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۸۸

شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۵۳۴۸۷

ادبیات دینی کودک و نوجوان در جهان پیشامدرن

نویسنده: سیدعلی کاشفی خوانساری
ویراستار: علیرضا سبحانی نسب

گرافیکست: محمود کریمی

مدیر فنی چاپ: محمدعلی فرجادی

ناشر: جمال

تاریخ و نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۰

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

چاپ: خاتم الانبیاء

صحافی: همّت

دفتر قم: ۰۲۵-۳۱۶۵۳

دفتر تهران: ۰۲۱-۶۶۴۸۷۱۱۸

همراه: ۰۹۱۲۲۵۲۰۲۵۰

فهرست

۹ پیش‌گفتار

مقدمه

۱۱ مفاهیم پایه

۱۳ موضوع و حدود

۱۳ ادوار تاریخی ادبیات دینی کودک و نوجوان

۱۶ درون‌مایه ادبیات دینی کودک و نوجوان

۱۶ فصول و ضمایم کتاب

فصل اول:

پیش‌نیازهایی در بحث پیشینه ادبیات دینی کودک و نوجوان

۲۱ کودکی در تمدن اسلامی

۲۴ خاستگاه‌های ادبیات کودک

۲۶ ادبیات دینی و کودکان

۲۷ مباحث نظری ادبیات دینی کودک

۳۴ ادبیات دینی کودک و نوجوان در ادب عامه ایران

۳۶ منابع فصل اول

فصل دوم:

ادبیات دینی برای کودکان در تمدن‌های پیش از اسلام

۳۹ تمدن‌های باستانی

۴۱ ایران پیش از اسلام

۴۵ اروپا در قرون وسطی

۵۱ منابع فصل دوم

فصل هفتم:

ادبیات مذهبی و تربیت دینی

۱۷۴

راه‌های استفاده از ادبیات مذهبی در تربیت دینی

۱۷۵

چند پیشنهاد برای رسیدن به اهداف تربیت دینی

۱۷۹

نمایه اشخاص

۱۸۵

نمایه کتاب‌ها

www.ketab.ir

پیش‌گفتار

به نام او که کاتب است و قصه‌گو

پیشینه این تحقیق به مطالعات و یادداشت‌ها و مقالات مطبوعاتی این حقیر، به حدود بیست و چند سال پیش بازمی‌گردد. به گمانم جستجوها و فعالیت‌هایم در زمینه مباحث نظری و تاریخ ادبیات دینی کودک و نوجوان در سال ۱۳۷۳ شروع شد. در آن سال در کنار برادرانم آقایان محمدرضا زائری و سیدمحمد سادات‌خوی، جلساتی را درباره ادبیات دینی کودک و نوجوان در دفتری به نام «خانه سبز» در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان شروع کردیم و به مرور نوشته‌هایی در قالب یادداشت و مقاله در این زمینه منتشر کردم. اولین نوشته جدی من درباره ادبیات دینی کودک و نوجوان مقاله‌ای بود که سال ۱۳۷۴ در همایش تربیت دینی معاونت پرورشی وزارت آموزش و پرورش ارائه کردم.

در سال ۱۳۸۷ با تلفیق برخی نوشته‌هایم کتاب «تاریخ ادبیات دینی کودک و نوجوان» از سوی «نشر حوا» انتشار یافت و تا سال ۱۳۹۰ به چاپ سوم رسید. پس از آن سال، متن کتاب را بازنگری و تکمیل کردم و برای نشر آن با انتشاراتی دولتی توافق کردم که پس از چند سال معطلی با تغییر مدیران، کار ابرماند و به نتیجه‌ای نرسید.

تا آنکه ضمن مرور دوباره کتاب تصمیم گرفتیم آن را به سه مقطع تاریخی جداگانه تقسیم کنیم و کتاب در سه مجلد جداگانه منتشر گردد: دوران پیش از چاپ، دوره قاجار، و دوره پهلوی. آنچه امروز در دستان شماست جلد اول از این مجموعه است که مطالب آن نسبت به مطالب این دوره در کتاب قبل، بیش از سه برابر شده است.

از آنجا که تحقیق و پژوهش در این عرصه، دغدغه همیشگی این حقیر خواهد بود، امیدوارم به شرط حیات و توفیق در سال‌های بعد، روند تکمیل و گسترش این پژوهش را ادامه دهم و حتی جلد چهارمی درباره دهه‌های اخیر فرآورم. بعونه تعالی.

به مصداق سخن مولا و صاحب اختیارم که در پیشگاه خداوند عرضه می‌دارد: «لَا حَمْدَ مِنْ رَأْسِ مَاءِ الرَّجَاءِ» این فقیر نیز امید دارد که سعی مورانه‌اش در محضر حضرت حق، با نظر کریمانه‌ای سرفراز گردد. که:

«این همه نقش می‌زنم از جهت رضای او»

والحمد لله رب العالمین

سید علی کاشفی خوانساری

۱۳ رجب ۱۴۴۱